Ч. 143 | Второкъ 29 червня (11 липня) 1893. | Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмінїстрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францїшканьска ч. 10, дверѣ 10.

Листы приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціѣ неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адмінїстрацiи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Вѣче католицке въ Краковѣ.

Въ доповненю справозданя изъ вѣча католицкого въ Краковѣ подаємо тутъ ухваленѝ на нѣмъ всѣлякѝ резолюціѣ, зъ тою однакожь замѣткою, що резолюцій, ухваленыхъ въ справахъ шкôльныхъ диси ще не оголошено вповнѣ и длятого годѣ намъ ихъ подати. Нотуємо лишь коротко то, що говорили поодинокѝ бесѣдники.

Въ секціи шкôльнôй промавлявъ предсѣдатель пос. Володимиръ Козловскій и зазначивъ, що въ силу правъ божихъ и людскихъ суть три чинники покликанѝ до занятя ся школою. Церковь, родина и держава. Церковь одержавши вôдъ Бога уповажнене въ словахъ: Идѣть въ свѣтъ и научайте всѣ народы — здобула собѣ такожь данємъ початку школѣ народнôй, середнôй и высшôй, историчне право до опѣки надъ школою, а представляючи однѝ и тѝ самѝ правды для всѣхъ народôвъ и часôвъ, въ средствахъ выконавчихъ примѣняла ся до прикметъ поодинокихъ народôвъ, научаючи, що праця для земскои вôтчины єсть якъ бы средствомъ до позысканя собѣ небесноп. Родина христіяньска учить дитину плекати то, що нѣмецкѝ містики называли святинею Бога, чувство, волю и розумъ и старає ся о то, щобы дитина не росла якъ дерево и бурянъ. Епіскопатъ австрійскій признавъ право державы занимати ся школами, а згôдность руки доховнои зъ рукою свѣтскою єсть самозахоєвавчимъ интересомъ державы. Покликомъ католикôвъ єсть: За тронъ и вôлтаръ,—а вôльнѝ мулярѣ кажуть: Прочь зъ трономъ и вôлтаремъ! Бесѣдникъ выказувавъ, яку шкоду приносить безвѣроисповѣдна школа, въ котрôй н. пр. якъ у Франціи не вôльно духовному переступити порôгъ школы. Кидано покликомъ: До кого належить молодѣжь, до того належить и будучнôсть; партія католицка буде старати ся, щобы й молодѣжь и будучнôсть належала до него.

Проф. крил. о. дръ Бартошевскій говоривъ о спôльныхъ потребахъ народу польского и руского на тематъ: „Сучасна школа, єѣ хибы и способы направы“. Бесѣдникъ подякувавъ насампередъ за сердечный привѣтъ и сказавъ: „Будьте певнѝ, що й мы васъ такъ сердечно повитаємо, коли приѣдете до насъ на вѣче“. Дальше переходивъ бесѣдникъ давну орґанізацію шкôлъ на всходѣ и заходѣ Европы, доказувавъ, що церковь не зрече ся нѣколи свого права до школы въ користь державы. Обовязкомъ церкви єсть дбати, щобы до школы не вкрадали ся шкôдливѝ вплывы, а такѝ вплывы вкрали ся, вôдъ коли церквѣ вôдобрано право до школы. Всѣ щирѝ католики и патріоты повиннѝ о то старати ся, щобы школы у насъ були вѣроисповѣднѝ, щобы нашѝ народы, щобы Галичина не повалила ся въ сю пропасть, въ яку вже повалила ся Франція и Нѣмеччина. На разѣ уважає бесѣдникъ за пожадане: 1) Заложенє интернатôвъ католицкихъ при семінаріяхъ учительскихъ, пôдъ зарядомъ духовныхъ, зъ увзглядненємъ гр.-кат. обряду и языка руского въ Галичинѣ. 2) Закимъ наступить заложенє такихъ интернатôвъ, треба постарати ся о якъ найскорше усуненє хибныхъ пôдручникôвъ педаґоґічныхъ, уживаныхъ теперь въ семінаріяхъ учительскихъ и заступленє ихъ иншими, написаныхъ въ дусѣ католицкои церкви.

Въ секціи економічно-промысловôй ухвалено резолюціи: Вѣче католицке въ Краковѣ признає за конче потрѣбный доказъ уздôбненя до выконуваня зарôбкового ремѣсла, а то насампередъ зъ огляду на самого продуцента, щобы вôнъ мавъ охорону вôдъ конкуренціѣ лихого выробу, а вôдтакъ и зъ огляду на консумента, котрому забезпечує добрый товаръ и наконець зô взгляду на цѣлый загалъ черезъ зменшенє борбы межи капіталомъ а працею. — 3) Вѣче признає потребу удержаня и скрѣпленя законнои орґанізаціѣ промыслу: а) черезъ докладне унормованє институцій ученикôвъ промысловыхъ (термінаторôвъ, челядникôвъ и т. д.); б) черезъ розвиванє політичныхъ стоваришень промысловыхъ въ обсягу рукодѣла.

Дальше ухвалило вѣче: завязуванє всѣлякихъ товариствъ опертыхъ на удѣлахъ, а особливо товариствъ продукційныхъ и ширенє тыхъ гадокъ словомъ и письмомъ; удержувати и розширяти по можности дѣланє, пôднятн вытворенє за помочею шкôлъ фаховыхъ людей технічно уздôбненыхъ, кладучи при тôмъ вагу на розбудженє здôбности купецкои въ ученикахъ; щобы мѣста закладали базары для выробôвъ краєвыхъ и пôдпирали въ своимъ крузѣ подôбнѝ заведеня; 3) щобы суспôльнôсть пôдпирала тѝ змаганя зъ оплатою за побраный товаръ; 4) щобы рукодѣльники и промысловцѣ памятали на то, що до пôдпоры тыхъ змагань єсть конче потрѣбне спôвдѣланє ихъ самыхъ черезъ ретельнôсть що до выробу, речинця и цѣны.

Въ секціи дневникарства и письменства ухвалено: 1) Розвивати въ часописяхъ живѣйшу акцію въ слѣдуючихъ напрямахъ: а) справамъ релїґійно-церковнымъ присвячати въ часописяхъ бодай тôлько уваги, кôлько справамъ політичнымъ, а не нотувати ихъ лишь способомъ новинкарскимъ або й зовсѣмъ промовчувати; б) въ справахъ важныхъ треба бôльше и рѣшучо голосити засады католицкѝ; в) справу положеня апостольскои столицѣ треба обговорювати згôдно зъ ореченями Папы римского; г) пожадане єсть утворити аґентію информаційну для доставлюваня вѣдомостей и кореспонденцій зъ Риму и кру-

---

10)

Всесвѣтна выстава въ Шікаґо.

(Дальше)

Заразъ побôчь будынку огородництва єсть будынокъ американьскихъ женщинъ. Єсть се спеціяльнôсть чисто американьска, бо ще на нѣякôй выставѣ женщины не выступали такъ самостôйно и независимо якъ на выставѣ въ Шікаґо. Але бо й женщина американьска зовсѣмъ не така якъ европейска; она ставлять ся въ Америцѣ нарôвни зъ мужчиною, образує ся и занимає ся зовсѣмъ такими самыми роботами якъ и мужчина, розумѣє ся на стôлько, на скôлько єѣ духовѝ и фізичнѝ силы на то позваляють. Американьска женщина не спускає ся лишь на чоловѣка, не шукає лишь въ тôмъ щастя, щобы вôддати ся, але дбає сама про свою будучнôсть на всякій случай. Коли ѣй судило ся вôддатись, то стає не лишь подругою свого чоловѣка але и єго помôчницею; колижь нѣ, то старає ся сама забезпечити собѣ будучнôсть, щобы не бути тягаромъ для родины и суспôльности. Будынокъ женщинъ єсть вѣрнымъ образомъ того житя американьского жѣноцтва. Плянъ до сего будынку зробила панѣ Софія Гайднъ и пôдъ єѣ надзоромъ єго выставлено. Будынокъ єсть збудованый въ стилю италіяньского ренесансу, має фасаду 400 стôпъ довгу и стоить на подвôйнôй терасѣ, котра пôднимає ся разъ 6 другій разъ 4 стопы понадъ ставки въ нарку, що виднѣють ся заразъ передъ самымъ фронтомъ будынку. Вôдъ тыхъ ставкôвъ идуть широкѝ сходы на першу терасу, а зъ сеи на другу и зъ вôдси входить ся до середного павільону. По обохъ бокахъ будынку суть другѝ два павільоны, а надъ ними на дахахъ суть краснѝ огороды, въ котрыхъ въ днôмъ єсть реставрація. Будынокъ сей єсть оденъ изъ поменшихъ на выставѣ и не має банѣ, але мимо того презентує ся дуже красно.

Але выстава жѣночои роботы не обмежає ся лишь на сей будынокъ; она розкинена всюды по цѣлôй выставѣ; тутъ лишь єѣ головне мѣсце, тутъ головна кватира тыхъ жѣнокъ, що стоять пôдъ проводомъ панѣ Пальмеръ, жѣнки властителя найбôльшого готелю въ Шікаґо. Коли зайти до сего будынку, то видко заразъ, що єсть ся мѣжь жѣнками: вся служба єсть тутъ жѣноча; всюды повно дамъ въ чорнôмъ одѣню, они ходять зъ одного вôддѣлу до другого и всюды доглядають выставы або збирають ся въ комнатѣ на першôмъ поверсѣ и тамъ радять надъ добромъ женщинъ, надъ ихъ долею въ будучности. Розумѣє ся, що до сего будынку заходить найбôльше жѣнокъ оглядати выставу жѣночу, а притягаючою єѣ точкою єсть вôддѣлъ зъ всѣлякого рода вышивками на шовку, полотнѣ и иншихъ матеріяхъ. Найбôльшу увагу звертають на себе вышивки та коронки, власнôсть великои гуртовнои торговлѣ Маршаля и Спôлки, а вôдтакъ велика збôрка дуже цѣнныхъ вышивокъ всхôдныхъ, выготовленыхъ магометаньскими жѣнками въ Константинополи, котрыхъ ще пôдчасъ россійско-турецкои вôйны зорґанізувала въ велику спôлку панѣ Леярдъ, жѣнка тогдашного анґлійского посла въ Константинополи и панѣ Бурдетъ-Кавтсъ. До сеи спôлки, котру первѣстно зложено зъ тыхъ жѣнокъ, що пôдчасъ вôйны мусѣли утѣкати до Константинополя, належить около 2000 жѣнокъ, а робота, яку они тутъ выставили, єсть дѣйстно прекрасна и свѣдчить не лишь о великôй ихъ зручности але такожь и о добрôмъ вкусѣ. Заразъ побôчь сеи выставки стоить великій варстатъ ткацкій, а занимъ сидить якась здоровенна червонолиця дама въ мужескôмъ капелюсѣ и сувáє човенцемъ то сюды то туды; она выраблає якѝсь вовнянѝ матеріи.

Все, що выставлене въ сѣмъ будынку, походить зъ жѣночихъ рукъ, але не все то лишь чисто жѣноча робота, такъ якъ у насъ въ Европѣ то розумѣють; єсть тутъ и множество такихъ выробôвъ, якими у насъ лишь мужчины займають ся. Такъ н. пр. въ вôддѣлѣ гіґієны видко богато приладôвъ инструментôвъ лѣкарскихъ; якась дама выставила тутъ

гôвъ ватиканьскихъ. — 2) Зô взгляду на то, що у насъ ширять ся часописи соціялістичні и радикальні а бракъ часописей католицкихъ, вѣче признає потребу пôдпираня и закладаня новыхъ часописей того рода. — 3) Позаякъ значна часть выдавництвъ єсть лиха, нерелиґійна або и просто безбожна, то треба заняти ся народомъ черезъ пôдпиране истнуючихъ вже або закладанє новыхъ выдавництвъ народныхъ. — 4) Вѣче поручає выбраному до того комітетови: а) обдумати и приспособити средства, ведучі до цілей наведеныхъ въ резолюціяхъ, передовсѣмъ же зôбрати фондъ дневникарскій; б) навязати переговоры зъ истнуючими вже выдавництвами або часописями або закладати нові часописи; в) здати справу зъ заходôвъ и результатôвъ на слѣдуючôмъ вѣчу.

Перeглядъ політичный.

Пôсля найновѣйшихъ диспозицій перебуде Є. Вел. Цѣсарь въ Ґастайнѣ лишь до нинѣ, а дня 17 с. м. поѣде до Зальцбурга на инспекцію тамошнои залоги.

Пôсля вѣденьскихъ ґазетъ припоручивъ ґр. Таффе выготовити законъ запроваджуючій палаты робôтничі, котрі выбирали бы пословъ до Рады державнои.

Въ суботу закôнчило ся въ нѣмецкôмъ парляментѣ перше читанє предложеня войскового, котрого ухваленє єсть вже запевнене, позаякъ польскі послы и антісеміты обѣцяли ся голосувати за предложенємъ. Наколи проєктована реформа вôйде въ житє, то стапъ чиннои арміѣ нѣмецкои буде мати 70.110 рядовыхъ воякôвъ и пôдофіцирôвъ бôльше якъ доси. Потреба на то 54.000 рекрутôвъ рôчно бôльше. Пôсля обчисленъ властей войсковыхъ, позôстане все ще 80 до 100.000 рôчно здôбныхъ людей до службы понадъ потрѣбне число рекрутôвъ.

Подорожь єгипетского віце-короля до Константинополя, єсть вже постановленою рѣчею. Анґлійскі ґазеты доносять, що кедивъ Аббасъ задумавъ женити ся зъ одною зъ доньокъ султана Абдулъ-Гаміда, котрои на имя Емінехъ-Назлехъ. Аббасъ перебуде въ Константинополи кôлька недѣль, а вôдтакъ выѣде въ подорожь по Европѣ и загостить до Вѣдня, Берлина и Копенгаґи. Въ сѣмъ послѣднôмъ мѣстѣ стрѣтить ся зъ царемъ Александромъ, а вôдтакъ черезъ Парижь верне до Єґипту.

Новинки.

Львôвъ дня 10 липня.

— **Именованя.** Президія ц. к. краєвои Дирекціѣ скарбу именувала Станіслава Ендеманна офіціяломъ рахунковымъ для справъ рахунковыхъ въ X. клясѣ ранґи.

— **Стипендіѣ Монаршій.** Зъ початкомъ шкôльного року 1893/4 будуть розданѣ на университетахъ у Вѣдни, Инсбруку, Львовѣ, Градци и Краковѣ по одній а въ Празѣ по двѣ стипендіѣ въ золотѣ имени Францъ Иосифа и Єлисаветы, кожда по 300 зр. Стипендіѣ тѣ признанѣ для убогихъ а заслугуючихъ на узглядненє студентôвъ всѣхъ чотирохъ выдѣлôвъ. Подания власноручно написанѣ треба вносити найдальше до 15 серпня 1893 до ц. к. ґенер. Дирекціѣ Найв. фондôвъ у Вѣдни на имя Є. Цѣс. и Кор. Апостольского Величества и залучити до нихъ: 1) метрику хрещеня або вытягъ метрикальный; 2) свѣдоцтво убожества зъ наведенємъ стану, вôдносинъ маєтковыхъ и родинныхъ родичѣвъ, на случай сирôтства свѣдоцтво власти опѣкунчои о засôбности пупіля; 3) свѣдоцтво зрѣлости, взглядно свѣдоцтва зъ колльоквій або испыту державного зъ другого курсу 1892/3. При рôвныхъ условіяхъ мають першеньство тѣ, що розпочинають студіѣ университетскѣ. Въ поданяхъ треба навести, чи стараючій ся має вже яку стипендію або чи побирає яку запомогу зъ касъ публичныхъ; тѣ же абітурієнты, що розпочинають студіѣ университетскѣ мають навести на якій выдѣлъ думають вступити. Подания внесенѣ пôзнѣйше або невôдповѣдно удокументованѣ, не будуть узглядненѣ.

— **Є. Ексц. п. Намѣстникъ** ґр. Казимиръ Бадені выѣхавъ минувшои суботы до Буска, де перебуде кôлька недѣль.

— **На будову народного руского театру** зложили: Дръ Скиcлевичь зъ Вѣдня 5 зр., На руки о. Боднара зъ Пôдднѣстрянъ на кружку конференційнôмъ въ Чорторыи, повѣта бобрецкого зложили слѣдуючі пп. учителѣ: Евстахевичь 1 зр., Калитчукъ 1 зр., Черниявскій 50 кр, Вѣтиньскій 50 кр., Габдасъ 28 кр., Бѣльчикъ 30 кр., Ратичь 20 кр., Дрогомирецкій 20 кр., Галайко 20 кр., Польôвна 50 кр., Поцѣѣвна 50 кр., Сѣницка 50 кр. — Разомъ 5 зр. 68 кр.

— **Втупный испытъ** до I. клясы рускои ґимназіѣ въ Коломыи передъ вакаціями буде вôдбувати ся въ днях 15 и 16 липня. Зголошувати ся до испыту треба вôдъ дня 13 с. м. до 8 годины рано дня 15 липня. До испыту мають явити ся зъ дѣтьми отецъ або мати, взглядно опѣкунъ, принести метрику а взглядно такожь и свѣдоцтво шкôльне.

— **Выстава краєва.** Будова загороды „подôльскои", ставлену заходомъ и коштомъ повѣтôвъ теребовельского, тернопôльского и скалатского, на просторѣ 440 квадр. метр. (разомъ зъ обôйстємъ) має розпочати ся зъ початкомъ серпня с. р. П. Міністеръ торговлѣ донѣсъ Президии Намѣстництва, що намѣряє удѣлити львôвской выставѣ краєвôй въ 1894 роцѣ державну субвенцію въ высотѣ 40.000 зр. т. є. стôлько, кôлько въ 1891 роцѣ удѣлено субвенціѣ для выставы прагскои. П. Міністеръ обѣцявъ такожь дати до розпорядимости дирекціи выставы нагороды державнѣ въ медаляхъ срѣбныхъ и бронзовыхъ та въ почетныхъ дипльомахъ. Нагороды сѣ уважають ся найвысшими нагородами державными.

— **Еміґрація.** Зъ Косôвщины доносять, що послѣдными часами розвинула ся тамъ значно еміґрація зъ Пѣстиня, Косова и Кутъ до пôвнôчнои Америки. Причиною сего, кажуть, єсть послѣдна повѣнь, та всѣлякѣ иншѣ невôдраднѣ вôдносины. Выходять майстры, господарѣ, властителѣ грунтôвъ, лишаючи родины и господарства.

— **Розбôй чи самоубійство?** Минувшои суботы рано пôдчасъ вправъ войсковыхъ знайшовъ вôддѣлъ войска коло жерельця напротивъ т. зв. Браєрôвки за Лычакôвскою рогаткою тѣло якогось жида, котре лежало тамъ мабуть кôлька днѣвъ. Командантъ вôддѣлу повѣдомивъ заразъ о тôмъ власти судовѣ въ Винникахъ и Львовѣ а слѣдство выказало, що чоловѣкъ той погибъ въ наслѣдокъ пробитя гортанки якимсь тупымъ предметомъ такъ, що ажъ легки ушкоджено. На деревѣ найдено шлейки и хустку звязанѣ разомъ, маючи нѣбы доказати, що чоловѣкъ той вôдобравъ самъ собѣ житє. При трупѣ найдено въ кишени дрôбнѣ грошѣ и рецепту лѣкарску выставлену ще въ мартѣ лѣкаремъ Бôбрки. Трупа доси не розпôзнано. Слѣдство веде ся дальше.

— **Градъ.** Вчера по полудни перетягнула по надъ Львовомъ градова туча зъ сильными блыскавками и громами. Градъ падавъ зъ разу досыть рѣдкій але пôзнѣйше густѣйшій а поодинокѣ єго зерна доходили величины спорого орѣха лѣскового; мѣсцями, кажуть, спадали навѣть зерна величины волоского орѣха. Якои шкоды наробивъ градъ въ мѣстѣ и єго околици, поки що не знати. О скôлько нашѣ информаціи сягають, то вчерашна градова туча засягнула ажъ по Городокъ.

— **Убійства.** Зъ Тернополя доносять, що тамъ минувшого четверга убила якась Роза Пфефферъ свою молодшу 17-лѣтну и хорошу сестру, пôдрѣзавши ѣй горло острымъ ножемъ кухоннымъ пôдчасъ сну. Нещаслива лежала майже пôвъ годины безъ помочи лѣкарскои, а коли помôчь наспѣла, було вже за пôзно; она померла до сорокъ мінутъ. Роза допустила ся убійства въ приступѣ божевôльства, бо єѣ лише що тыждень тому назадъ привезено зъ дому божевôльныхъ у Львовѣ. Въ Лешневѣ, въ повѣтѣ бродскôмъ найдено въ ставѣ значно надпсуте тѣло незнаного въ околици мужчины.

приладъ для пригрѣваня стравы робôтникамъ: въ иншôй ґрупѣ выставили писательки свои книги, а тѣ книги оправляють такожь жѣнки. Въ иншôмъ мѣсци єсть знову цѣле устройство школы для жѣнокъ, що мають доглядати недужихъ и т. д. Найбôльше однакожь єсть тутъ всѣлякихъ коронокъ, вышивокъ, штучныхъ цвѣтôвъ и т. д., а вôдтакъ и богато предметôвъ выставленыхъ всѣлякими жѣночими товариствами промысловыми.

Недалеко вôдъ жѣночого будынку, передъ нимъ, але вже поза ставками, вже майже надъ самымъ берегомъ мічіґенского озера, стоить правительственный будынокъ Сполученыхъ державъ пôвнôчнои Америки. На пôвнôчь вôдъ него стоить будынокъ рыболовства и будынки чужихъ державъ, а на полудне великі палаты выставовѣ. Въ сѣмъ будынку мѣстять ся: американьска почта, департаментъ скарбу, департаментъ вôйны, вôддѣлъ для рôльництва, институтъ Смайсзоніяна и департаментъ міністерства для справъ внутрѣшныхъ. Вôйшовши черезъ вôддѣлъ почтовый можна тутъ побачити заразъ всѣлякі возы, якихъ уживано до перевоженя почты, закимъ не настали зелѣзницѣ. Такъ видко тутъ старый вôзъ почтовый, уживаный въ Скалистыхъ горахъ передъ заведенємъ зелѣзницъ; на нѣмъ лежать грубі мѣхи почтовѣ а на прибитôй на нѣмъ картцѣ можна вычитати, що симъ возомъ ѣздили свого часу президентъ Ґарфільдъ и ґен. Шеріданъ та другѣ славнѣ люде. Коло воза стоить фіґура представляюча давного почтаря и висять на стѣнахъ образы представляючѣ японьску почту. Дальше видко „песячу почту", т. є. вôзокъ почтовый, до котрого запрягало ся 16 паръ псôвъ; вôзъ почтовый зъ дѣрами вôдъ куль, якѣ въ нѣмъ поробили розбôйники, що колись були напали на почту; зôбрки марокъ почтовыхъ, опасокъ, картъ кореспонденційныхъ, моделѣ будынкôвъ почтовыхъ и т. д.

Зъ вôддѣлу почтового переходить ся до института Смайсзоніяна, котрый приславъ часть своихъ зôброкъ на выставу. Суть то штучно зробленѣ звѣрята въ натуральнôй величинѣ, зъ котрыхъ особливо цѣкавѣ такѣ оказы якъ морскѣ львы, киты, всѣлякѣ птахи, гадины и т. д, а наконець дуже богата зôбрка мінералôвъ.

Въ вôддѣлѣ міністерства вôйны суть выставленѣ великѣ пушки и карабіны зъ всѣлякихъ часôвъ. Мѣжь иншими єсть тутъ оденъ карабінъ, въ котрого була влетѣла неприятельска куля и розбила єго такъ, що она розложила ся на кôнци мовь листки тои цвѣтки, що розцвила ся. На другôмъ карабінѣ видко знову, що неприятельска куля зъ боку вдарила була и трохи єго заломила. Въ сѣмъ вôддѣлѣ суть такожь и машины въ руху, а мѣжь иншими одна машина вырабляє патроны — розумѣє ся, лишь на око, а не правдивѣ. Дальше суть тутъ типы американьского войска зô всѣхъ часôвъ и всѣлякого оружія и сцены зъ пôвнôчно-американьскихъ експедицій далеко на пôвнôчь. Мѣжь иншими єсть тутъ цѣла ґрупа офіцирôвъ на коняхъ и ихъ дружины. Сцена та представляє ту хвилю, коли вертавъ зъ пôвночи поручникъ Льоквудъ и єго повитавъ поручникъ а теперѣшный ґенералъ, Ґрінлей, що чекавъ на него въ крѣпости Конджеръ. Все то представлено такъ, якъ у насъ можна подôбнѣ рѣчи видѣти въ паноптикахъ. Заразъ коло сего стоять въ шафахъ всѣлякѣ памятки зъ експедицій на пôвнôчь. На противнôмъ боцѣ пôдъ стѣною стоить пôдъ скломъ такожь дуже цѣкава памятка зъ битвы пôдъ Спотсільванія 12 мая 1864 р.: єсть то дубовый пень зъ дерева, що пôдчасъ битвы стояло середъ арміѣ; кулѣ зъ карабінôвъ такъ били въ него, що вôдорвали єму цѣлый верхъ и лишь самъ пень зъ него лишили.

Въ вôддѣлѣ міністерства справъ внутрѣшныхъ выставленѣ знову всѣлякѣ цѣкавѣ документы державнѣ, памятки и портреты славныхъ американьскихъ мужѣвъ державныхъ. Зъ документôвъ и актôвъ єсть н. пр. цѣкаве письмо Вашінґтона зъ 21 серпня 1789 р., скликуюче сенатъ на параду въ справѣ индіяньскôй. Письмо се, характеристичне своєю короткостію и способомъ писаня, звучить: „Джентельмены сенату! Президентъ Сполученыхъ Державъ зôйде ся зъ сенатомъ въ сенатскôй палатѣ по $11^1/_2$ годинѣ рано, щобы порадитись зъ нимъ о условія договору, якій має зробити ся зъ полудневыми Индіянами. Юрій Вашінґтонъ, Ню-Йоркъ, серпень 21, 1789".

Але хочьбы лишь для вôдмѣны треба тутъ згадати дещо и про американьске школь-

Догадують ся, що той чоловѣкъ належавъ до ватаги коноводôвъ и що то мабуть его товаришѣ кинули его до ставу, бо вôнъ мавъ звязанѝ ноги.

— **Вѣнчане.** Дня 18 с. м. вôдбуде ся въ Тернополи вѣнчане панны Софіѣ Загайкевичѣвнои въ п. Антономъ Глодиньскимъ, учителемъ въ семинаріи учительскôй въ Тернополи.

Штука, наука и література.

— **Змѣсть 12 ч. „Зорѣ“** есть слѣдуючій: Продовжене повѣсти Ив. Левицкого: Помѣжь ворогами; Лесѣ Украинки: Кримскѝ спогады (стихомъ); стихъ Ив. Франка: Поезія; стихъ Ив. Стешенка: Сонеты; дальше оповѣдане Днѣпровои Чайки: Скеля; исторія літературы рускои дра Ом. Огоновского: Література наукова Етноґрафія; О. М-я: На крилахъ пѣсень (критична замѣтка); Олекс. Колессы продовжене розвѣдки: Юрій Коссованъ-Федьковичъ; Мих. Ярченка: Сучасный украиньскій театръ (дальше); потôмъ идуть оповѣстки літературнѝ, рухъ въ товариствахъ, оповѣстки посмертнѝ, бібліоґрафія и переписка редакціѣ. Въ сѣмъ числѣ находить ся на першôй сторонѣ портретъ Юр. Коссована Федьковича въ гуцульскôмъ строю, дальше гарна илюстрація зъ образу Ґ. Фішера: Рожа въ розцвѣтѣ, и картина, що представляе: видъ стариннои стѣны мозаичнои роботы въ киево софійскôмъ соборѣ. Россійско украиньскій словарь яко додатокъ „Зорѣ“ обнимае въ 12 ôмъ аркуши вôдъ слова: грибъ до дитя, (сторона 165—180).

— **Зъ нагоды 50-лѣтного ювилею** Его Свят. Папы Льва XIII появила ся въ торговли паперу п. Зборовича въ репродукціи фотоґрафічнôй ґрупа, представляюча около 60 монархôвъ и начальникôвъ державъ, котрѝ вôдъ часу епископства Папы Льва XIII. засѣдали на престолахъ або стояли на чолѣ державъ европейскихъ. Репродукцію выконавъ дуже старанно львôвскій фотоґрафъ п. Волод. Выбрановскій.

— **Историчнѝ вѣдомости** о чудотворнôй св. иконѣ Матери Божои въ церкви Крупецкôй. Написавъ о. Василь Чернецкій, Сов. Еп. Консист., парохъ въ Сѣльци белзскôмъ. Книжочка ся, обнимаюча 14 сторонъ, есть украшена образкомъ представляючимъ икону Пресв. Дѣвы Крупецкои, а доходъ зъ сеѣ книжочки призначеный на вымуроване церкви въ Крупци.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Введене новои тарифы.** Зъ днемъ 1 серпня 1893 увôйде въ житє нова тарифа для прямого руху особового мѣжь стаціями ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ зъ одного боку, а стаціями моравско-шлезкои зелѣзницѣ центральнои, ц. к. упр. зелѣзницѣ Пôвнôчнои цѣсаря Фердинанда якъ такожь ц. к. упр. зелѣзницѣ Острава-Фрідляндъ зъ другого боку. Въ наслѣдокъ сего зносить ся цѣнникъ ѣзды для прямого руху особового мѣжь стаціями ц. к. упр. зелѣзницѣ Пôвнôчнои цѣсаря Фердинанда зъ одного боку а стаціями ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ зъ другого боку, важный вôдъ дня 1 цвѣтня 1891 р.

Примѣрники сеи новои тарифы можна дôстати въ зарядахъ удѣлъ беручихъ по цѣнѣ 15 кр.

— **Станъ воздуха за минувшѝ добы** числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 8 липня до 12 год. въ полудне дня 10 с. м. середна теплота була + 17·5° Ц., **найвысша** + 25·2° Ц въ вчера по пол.), **найнизша** + 12·2° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (763). Вѣтеръ буде захôдный, слабый, теплота пôднесе ся до + 18.0° Ц., небо буде легко захмарене, дощу не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 8 с. м.: пшениця 8·75 до 9·—; жито 6·75 до 6 90; ячмѣнь 5·— до 5·75; овесъ 6·25 до 6·75; рѣпакъ —·— до —·—; горохъ —·— до —·—; вика 5·60 до 6·—; насѣне льняне 11·50 до 12·—; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 5·50 до 6·—; гречка —·— до—·—; конюшина червона 60·— до 68·—; бѣла 72·— до 85·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 25·— до 26·—; анижь —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль 85·— до 90·—; спірітусъ готовый 15·— до —·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 10 липня. Въ ратуши вôдбуло ся вѣче робôтникôвъ, въ котрôмъ взяло участь якихъ 10.000 людей, мѣжь ними богато жѣнокъ и дѣвчатъ а такожь и кôлькохъ пословъ до Рады державнои. Ухвалено резолюцію въ користь загального, рôвного и безпосередного права выборчого и запротестовано противъ всякои нашои системы выборчои. Порядокъ въ ратуши удержували самѝ робôтники и все вôдбуло ся зовсѣмъ спокôйно. Опôсля розходились робôтники громадами демонструючи окликами: „Най жие!“ въ честь интернаціоналу. Передъ парляментомъ демонстровано въ честь загального права выборчого.

Цель надъ озеромъ 10 липня. Вчера вечеромъ приѣхавъ тутъ Е. Вел. Цѣсарь зъ Бадъ-Ґастайнъ. Озеро и сусѣднѝ горы були величаво илюмінованѝ.

Парижь 10 липня. Міністеръ фінансôвъ Пейтраль подавъ ся до дімісіѣ, позаякъ суботнѣшна бôльшôсть парляментарна, котра зъ нагоды интерпеляціѣ въ справѣ религійныхъ конґреґацій ухвалила міністерству вотумъ довѣря, складала ся зъ опортуністôвъ и консервативныхъ. — Въ мѣстѣ пануе теперь повный спокôй.

Римъ 10 липня. Поѣздъ зелѣзничій межи Пізою а Ліворномъ выкотивъ ся зъ шинъ, въ наслѣдокъ чого оденъ чоловѣкъ изъ службы зелѣзничои погибъ, а двохъ тяжко покалѣчило ся. Зъ подорожныхъ нѣхто не потерпѣвъ.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	10·41	5 26	11·11	7·36	—
Пôдволочискъ	6·44	3·20	10·16	11·11	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	6·54	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6·36	—	10·36	3·31	10·56	—
Стрыя	—	—	10·26	7·21	3·41	8·01
Белзця.	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·08	6·01	6·36	9·41	9·35	—
Пôдволочискъ	2·48	10·02	6·21	9·46	—	—
Пôдвол. Пôдзам.	2·34	9·46	9·21	5·55	—	—
Черновець	10·10	—	7·11	7·59	12·51	—
Стрыя	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця.	—	—	8·16	5·26	—	—

Вôдъ дня 20 мая курсують що день ажь до вôдкликаня, поѣзды прогульковѝ до Бруховичь и Зимнои Воды. Вôдъѣздъ до Бруховичь о год. 3 мін. 5 пополудни; поворотъ о год. 8 мін. 58 вечеромъ. — Вôдъѣздъ до Зимнои Воды о год. 4 мін. 13 по полудни; поворотъ о год. 6 мін. 22 и о год. 9 мін. 27.

Числа товстѝ, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Часъ львôвскій; рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского (зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій.**

ництво, котре есть майже зовсѣмъ вôдмѣнне вôдъ нашого, позаякъ есть наскрôзь практичне и нема въ нѣмъ тои середновѣчнои мертвоты, яка лишилась въ нашôмъ. Зъ другои же стороны система американьского шкôльництва есть такъ ориґінальна, що намъ и годѣ его докладно зрозумѣти та поняти якимъ способомъ осягае оно при нѣй свою цѣль. Отъ приглянемо ся близше тôй системѣ. Мѣсто Чельсі выставило въ однôй изъ ґалерій въ будынку промысловôмъ пять таблиць, що представляють цѣлу науку въ народныхъ школахъ въ сѣмъ мѣстѣ. Кожда зъ тыхъ таблиць складаесь зъ 9 фотоґрафій въ трохъ рядахъ и представляе такъ: Наука зъ погляду: Першій рôкъ. Першій степень до читаня пôсля предметôвъ, котрѝ рисують ся на таблици а вôдтакъ выписують ся. Ажь въ другôмъ роцѣ по пяти мѣсяцяхъ переходить ся вôдъ писаного до друкованого и ажь теперь уживае ся книжокъ. По сѣмъ иде читане пôсля складôвъ и буквъ (силябізоване), правопись, уживане слôвъ и т. д. въ другôмъ и третôмъ роцѣ. Друга таблиця представляе пôдъ написею „языкъ“ такѝ предметы: 1) мѣры течей, исторія въ образкахъ. 2) Яблоко, мѣры довготы, сальотоване фляґъ. Дѣти мусять мати маленькѝ фляґи а учитель бôльшу и мае ихъ учити, що то значать фляґи и до чого уживають ся. За тымъ слѣдуе устна и письменна наука языка. Въ третôмъ роцѣ: Вывѣрка, опись и пояснене еѣ, диктатъ и творене речень, пословицѣ. Третя таблиця мае знову напись „языкъ“ и такѝ вôддѣлы: Образы, четвертый рôкъ, ваги, грибы. Пятый рôкъ, диктаты, ґранітъ, алькоголь; шестый рôкъ вуголь, вода, Лонґфелльо. Четверта таблиця: языкъ, ґеоґрафія; семый рôкъ, зелѣзо, Вітіеръ (квакерскій писатель), обѣгъ крови; осьмый рôкъ, ориґінальнѝ композиціи зъ илюстраціями: дѣти мусять рисувати то, що видѣли; задачѣ историчнѝ, ґеоґрафія торговельна; девятый рôкъ, наука о державѣ. Пята таблиця наконець мае напись „высша школа“ и представляе ґрупы учителѣвъ и учительокъ. Въ низшихъ кляхсахъ учать выключно лишь самѝ учительки. Взагалѣ въ школахъ народныхъ учать майже въ цѣлôй пôвнôчнôй Америцѣ лишь самѝ учительки а зъ выставленыхъ таблиць статистичныхъ показуесь, що н. пр. въ Роде-Ислендъ було въ 1845 р. 262 учителѣвъ и 192 учительокъ, въ 1892 р. вже лишь 156 учителѣвъ а 1277 учительокъ.

Зъ повысшихъ пять таблиць певно, що годѣ выробити собѣ поняте о шкôльнôй системѣ и способѣ научуваня въ американьскихъ школахъ; можна хиба лишь мати якесь слабе поняте, що шкôльництво въ Америцѣ есть наскрôзь „американьске“ але статистичнѝ табелѣ доказують наглядно, якій зробивъ ся переворотъ въ американьскихъ силахъ учительскихъ: учительки вôдобрали хлѣбъ учителямъ, або може на вôдворотъ: мужчины въ сѣмъ фаху уступились женщинамъ.

(Дальше буде).

Инсераты („оповѣщеня приватнѣ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКȊ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадной провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечнȋ.
5% листы гіпотечнȋ преміованȋ.
5% листы гіпотечнȋ безъ премій.
4½% листы Тов. кредитового земс.
4½% листы Банку краевого.
4½% пожичку краеву галицку.
4% пожичку пропінаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
4½% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% пожичку пропінаційну угорску.

4% угорскȋ Облигации индемнизаційнȋ,

котрȋ то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякȋ выльосованȋ, а вже платнȋ мѣсцевȋ паперы цѣннȋ, якъ также купоны за готôвку, безъ всѣлякои провізіи, а противно замѣсцевȋ лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрȋ самъ поносить. 60

„ДНѢСТЕРЪ"

Товариство взаимныхъ обезпеченъ

у Львовѣ

засноване на пôдставѣ концесіи Высокого ц. к. Міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ дня 9 грудня 1891 ч. 22751, розпочало свою дѣяльность дня 15 н. ст. вересня м. р.

„ДНѢСТЕРЪ", опертый на засадѣ взаимности своихъ членôвъ, обезпечае всяке майно движиме и недвижиме противъ шкôдъ огневыхъ пôдъ найприступнѣйшими условіями и почислюе можливо найнизшȋ преміи.

Всякȋ шкоды ліквідують ся и выплачують ся сейчасъ по пожарѣ.

Фондъ основный „ДНѢСТРА" выносить наразѣ 50.000.

Якъ фондъ основный такъ и контракты заключенȋ зъ першими Товариствами контрасекураційными, подають „ДНѢСТРОВИ" можнôсть обезпечувати якъ найбôльшȋ сумы.

Въ силу договору заключеного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпеченъ въ Краковѣ, — „Днѣстеръ" принимае обезпеченя на житє у всѣхъ можливыхъ комбінаціяхъ.

Друки якъ и всякȋ поясненя подають Аґенты, установленȋ у всѣхъ мѣстахъ и бôльшихъ селахъ якъ и

34

Дирекція „Днѣстра"

у Львовѣ, улиця Валова число 11.

СТАРУ

житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.

поручае

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

Инсераты

(„оповѣщеня приватнѣ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" **Людвика Пльона**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовȋ. — Каналовȋ насады зъ патентовымъ замкненємъ. — Збôрники на воду. — Комплетнȋ уряджeня купелевȋ. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ также руры ляні и кованȋ. — Помпы, фонтаны и и всякȋ арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.